

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **S.**, so sídlom v B., proti žalovaným **1/ M. M.**, bývajúcemu v Ž., v dovolacom konaní zastúpenému JUDr. A. Š., advokátkou so sídlom v Ž., a **2/ M. Š.**, bývajúcemu v J., **o zaplatenie 1 465,45 EUR (44 148,-- Sk) s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp.zn. 14 C 36/2009, o dovolaní žalovaného 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 28. apríla 2010 sp.zn. 7 Co 4/2010 rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline z 28. apríla 2010 sp. zn. 7 Co 4/2010 a rozsudok Okresného súdu Žilina z 8. septembra 2009 č. k. 14 C 36/2009-57 **z r u š u j e** a vec vracia Okresnému súdu Žilina na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Žiline označeným rozsudkom potvrdil rozsudok Okresného súdu Žilina z 8. septembra 2009 sp.zn. 14 C 36/2009-57, ktorým bola žalovaným 1/ a 2/ uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni spoločne a nerozdielne sumu 1 465,45 Eur spolu s 9,5 %-tným ročným úrokom z omeškania zo sumy 1 430,66 Eur od 14. marca 2007 do zaplatenia a úrok z omeškania vo výške 7,5% ročne zo sumy 34,79 Eur od 29. októbra 2008 do zaplatenia. Žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Takto rozhodol poukazujúc na to, že súd prvého stupňa na základe skutkových okolností dospel k správneému záveru o dôvodnosti uplatneného nároku žalobkyne vo vzťahu k žalovaným 1/ a 2/.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal dovolanie žalovaný 1/, ktoré bolo doplnené podaním jeho právnej zástupkyne. Žiadal, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu i rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. V dovolaní okrem iného namietal, že postupom odvolacieho súdu mu bola

odňatá možnosť konať pred súdom, pretože sa k veci nemohol riadne vyjadriť a navrhovať dôkazy, nakoľko mu nebolo doručené predvolanie na súdne pojednávanie. Tento nedostatok neodstránil ani odvolací súd, pretože rozhodol bez nariadenia pojednávania.

Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu navrhla tento mimoriadny opravný prostriedok ako neopodstatnený zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané včas účastníkom konania, preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako aj konanie, ktoré mu prechádzalo, a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Občiansky súdny poriadok upravuje prípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu v ustanoveniach § 237 a § 238.

Dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu je v prvom rade prípustné (a súčasne dôvodné) vtedy, ak je konanie postihnuté vadami taxatívne uvedenými v § 237 O.s.p., ktoré spôsobujú tzv. zmätočnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. K týmto vadám prihliada dovolací súd - ak je dovolanie podané včas a na to oprávneným subjektom - z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.). Existenciu väd konania uvedených v § 237 O.s.p. žalovaný 1/ tvrdil, a to konkrétne vadu uvedenú pod písm. f/.

Podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod.).

Podľa ustanovenia § 101 ods. 2 veta druhá O.s.p., ak sa riadne predvolaný účastník neustanoví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec

prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Citované ustanovenie umožňuje súdu, aby v záujme hospodárnosti a rýchlosti konania prejednal vec na pojednávaní v neprítomnosti účastníka za predpokladu, že účastník bol na pojednávanie riadne predvolaný, na pojednávanie sa nedostavil a ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o jeho odročenie. Splnenie predpokladov pre možnosť prejednať vec v neprítomnosti účastníka musí súd skúmať veľmi dôsledne, pretože jeho nesprávny postup v tomto smere môže mať za následok porušenie základného práva účastníka vyplývajúceho z čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, a to práva na verejné prejednanie veci v jeho prítomnosti.

Nato aby bolo možné hovoriť o tom, že bol účastník na pojednávanie riadne predvolaný, musí mu byť predvolanie na pojednávanie riadne doručené.

Podľa § 47 ods. 2 O.s.p. ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledným, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku počas jej uloženia nevyzdvihne, považuje sa deň, keď bola zásielka vrátená súdu, za deň doručenia, i keď sa adresát o tom nedozvedel.

Zákonná konštrukcia umožňujúca náhradné doručenie v zmysle citovaného ustanovenia § 47 ods. 2 O.s.p. vychádza z toho, že adresát sa v dobe doručenia (t.j. v konkrétny deň) skutočne zdržuje v mieste doručenia. Aj keď tento pojem nie je výslovne definovaný, zjavne sa jedná o miesto, kde by adresát mohol byť v rozhodnej dobe doručovateľom zastihnutý, a to buď priamo, alebo aspoň prostredníctvom upovedomenia o uložení zásielky, ak bolo urobené vhodným spôsobom.

Pri doručovaní poštou sa miesto, deň a spôsob doručenia preukazuje zásadne doručenkou, ktorú pošta vracia späť odosielateľovi (odosielajúcemu súdu). Príslušnou poštou vystavená doručenka zachytávajúca postup pri doručení, vrátane údajov vyžadovaných ustanovením § 47 ods. 2 O.s.p., potvrdzuje to, čo je v nej uvedené, pričom v zmysle

ustanovenia § 45 ods. 2 O.s.p. údaje uvedené na doručení sa považujú za pravdivé, ak nie je dokázaný opak. Tento dôsledok však môže nastať len vo vzťahu k tomu, čo je na doručení skutočne uvedené. Pokiaľ doručení neobsahuje údaj, že sa adresát v mieste doručenia zdržoval, nie je osvedčené, či táto podmienka náhradného doručenia je splnená. V takomto prípade je povinnosťou súdu vykonať šetrenie na zistenie jej splnenia, pričom nie je povinnosťou účastníka (resp. jeho zástupcu), ktorému bolo doručované, navrhnúť dôkazy na preukázanie svojho prípadného tvrdenia, že sa v čase doručovania v mieste doručenia nezdržoval (účastník nemá povinnosť preukazovať opak toho, čo nie je uvedené na doručení, teda o čom neplatí predpoklad pravdivosti). Záver súdu o účinnom náhradnom doručení je možný, len ak je zistené, že adresát sa v mieste doručenia v čase doručovania zdržoval a mal tak reálnu možnosť dozvedieť sa, že bude vykonaný opätovný pokus o doručenie v deň a hodinu uvedenú v oznámení doručovateľa.

V preskúmvanej veci je z obsahu spisu zrejmé, že prvostupňový súd nariadil pojednávanie na deň 8. septembra 2009, na ktoré predvolal zástupcu žalobkyne i oboch žalovaných. Z obsahu doručení o doručení predvolania na pojednávanie žalovanému 1/, založenej v spise na č.l. 49, je zrejmé, že obsahuje len údaje o tom, že prvý neúspešný pokus o doručenie s výzvou o opakované doručenie bol vykonaný dňa 15. júla 2009, opakované doručenie (pokus o doručenie) bolo vykonané 16. júla 2009 a zásielka sa vrátila prvostupňovému súdu 5. augusta 2009. Okolnosť, že sa adresát v mieste doručenia dňa 15. júla 2009 zdržoval, doručení nepotvrďuje, pretože žiaden takýto údaj na nej uvedený nie je (doručení neobsahuje predtlač so slovami „hoci sa v mieste doručenia zdržuje“). Za týchto okolností bolo povinnosťou súdu prvého stupňa vykonať šetrenie na zistenie tejto okolnosti. Prvostupňový súd však takto nepostupoval, preto jeho právny záver o uplatnení fikcie doručenia predvolania nebol správny. V dôsledku toho nesprávne konštatoval splnenie podmienok pre možnosť pojednania veci v neprítomnosti žalovaného 1/ v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. Pretože tento nedostatok nebol odstránený ani odvolacím súdom, bolo konanie pred oboma súdmi zaťažené vadou vyplývajúcou z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., t. j. odňatím možnosti žalovanému 1/ konať pred súdom.

So zreteľom na uvedené dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu ako i rovnako vadou postihnutý rozsudok prvostupňového súdu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1 O.s.p.). Rozsudky oboch súdov zrušil v celom rozsahu, teda i vo vzťahu k žalovanému 2/, pretože vzhľadom na uloženú povinnosť zaplatiť žalovanú sumu

spoločne a nerozdielne bol od rozhodnutia o napadnutom výroku závislý aj výrok vo vzťahu k tomuto žalovanému, ktorý dovolaním nebol dotknutý (§ 242 ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 9. marca 2011

JUDr. Rudolf Č i r ě, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová